

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.34.2024.RB
3041980.11955822.9840458
Warszawa, 12-04-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie Pana Posła Wojciecha Króla w sprawie tworzenia lasów społecznych wokół aglomeracji miejskich K10ZAP298, przedstawiam poniższe informacje.

1. *Ile lasów społecznych dotychczas wyodrębniono, a ile planuje się dopiero wyodrębnić?*

Jednym z nadrzędnych celów Ministerstwa Klimatu i Środowiska w najbliższym czasie jest wprowadzenie zmian w sposobie zarządzania zasobami leśnymi w Polsce. Obecne Kierownictwo resortu mając na uwadze oczekiwania społeczne, wskazujące na potrzebę podjęcia pilnych interwencji w tym zakresie, zdecydowało się na realizację działań w dwóch perspektywach czasowych.

Doraźnie w dniu 8 stycznia br. wydane zostało polecenie o ograniczeniu lub zaprzestaniu pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe do 30 czerwca 2024 r. na wybranych obszarach. Ograniczenia dotyczą 10 obszarów (Bieszczady, Puszcza Borecka, Puszcza Świętokrzyska, Puszcza Augustowska, Puszcza Knyszyńska, Puszcza Karpacka, Puszcza Romincka, Trójmiejski Park Krajobrazowy, a także w okolicy Iwonicza-Zdroju i Wrocławia). Ograniczenie działań z zakresu gospodarki leśnej w cennych fragmentach lasów dotyczy starodrzewów, lasów wodochronnych oraz górskich.

Ponadto należy wskazać, że Minister Klimatu i Środowiska zarządzeniem z dnia 6 lutego br. powołał *Zespół do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie*. Celem zespołu jest wypracowanie rekomendacji dla Ministra w zakresie wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie, w tym sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na wskazanych obszarach. Pierwsze oficjalne spotkanie zespołu odbyło się 14 lutego br. Kolejne, drugie spotkanie miało miejsce dnia 21 lutego br. Trzecie spotkanie odbyło się 4 kwietnia br.

Jeśli chodzi o lasy ochronne tworzone z przyczyn społecznych, to ich lokalizację i powierzchnię przedstawiono w Banku Danych o Lasach: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (Mapy BDL -> Mapa kategorii ochronności).

Kwestia wyodrębnienia lasów społecznych jest i będzie w najbliższym czasie przedmiotem debaty, o czym poniżej.

2. *Czy ministerstwo rozważa zainicjowanie działań legislacyjnych zmierzających do uszczegółowienia statusu lasów społecznych?*

Obecnie w Ministerstwie Klimatu i Środowiska trwają prace nad zorganizowaniem dialogu związanego z kompleksową reformą modelu leśnictwa adekwatnego do bieżącej sytuacji społecznej, środowiskowej i gospodarczej. Inicjatywa ta nosi nazwę: Ogólnopolska Narada o Lasach.

Ogólnopolska Narada o Lasach będzie obejmowała cykl spotkań eksperckich, których celem będzie wypracowanie kierunkowych wytycznych oraz rekomendacji dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczących kierunków reformy modelu gospodarki leśnej. Reformy są niezbędne, żeby dostosować obecny model ochrony i użytkowania lasów do aktualnych uwarunkowań społecznych, gospodarczych i klimatycznych. Inicjatywa ta będzie opierała się na otwartym dialogu oraz dyskusji opartej na merytorycznych argumentach. Będzie realizowana w ścisłej współpracy z wszystkimi podmiotami zainteresowanymi reformą gospodarki leśnej, w szczególności Lasami Państwowymi, przedstawicielami strony społecznej, przedstawicielami biznesu oraz innymi interesariuszami. Nadrzędnym celem planowanych działań jest zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych ekosystemów leśnych oraz wzmocnienie pełnionych przez nie funkcji oraz świadczonych usług ekosystemowych.

Tematem pierwszego spotkania, które zostanie zorganizowane w dniach 22-23 kwietnia 2024 roku, będzie wypracowanie wytycznych i rekomendacji dla procesu wzmocnienia ochrony lasów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych.

Proponowane tematy do dyskusji podczas pierwszego spotkania Ogólnopolskiej Narady o Lasach obejmują:

- kryteria wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych;
- organizacja procesu wyznaczania obszarów o szczególnych walorach;
- kierunkowe zasady prowadzenia gospodarki leśnej na obszarach o szczególnych walorach oraz sposób zapewnienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji

na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na obszarach o szczególnych walorach;

- identyfikacja ryzyk, niezbędne działania ograniczające negatywne skutki oraz działania ostonowe (m.in. dla zakładów usług leśnych, przemysłu drzewnego, społeczności lokalnych, samorządów;
- niezbędne działania gwarantujące trwałość rozwiązań (przede wszystkim niezbędne zmiany legislacyjne), założenia dotyczące systemu finansowania działań ochronnych oraz działań wzmacniających funkcje społeczne;
- organizacja i harmonogram wdrażania działań na rzecz wzmocnienia ochrony obszarów o szczególnych walorach, w tym wskazanie ewentualnych priorytetowych potrzeb ochronnych wymagających szybkiego procedowania lub tymczasowego zabezpieczenia kluczowych obszarów.

Wypracowane wytyczne zostaną wykorzystane do identyfikacji i wyboru lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie w skali całej Polski, jak również trwałego wdrożenia lokalnych koncepcji wzmocnienia ochrony zidentyfikowanych obszarów.

Kwestia wprowadzenia definicji ustawowej lasów społecznych będzie wypadkową wyników dyskusji podczas Narady.

Jednocześnie informuję, że zarządzenie nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wskazuje postępowanie związane z uznaniem danego obszaru w zarządzie nadleśnictwa za „las o zwiększonej funkcji społecznej”. Opisane w zarządzeniu postępowanie dotyczy przede wszystkim procedury tworzenia planów urządzenia lasu (dalej „pul”). To właśnie na tym etapie prac nad kolejnym pul nadleśnictwa, przy udziale strony społecznej wskazuje propozycje takich lasów, które uzyskują swój pełny status w momencie zatwierdzenia planu przez ministra właściwego ds. środowiska. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej mogą obejmować lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie, tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych oraz lasy uzdrowiskowe w strefach A i B w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 o *lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 151, z późn. zm.). Od czasu wejścia w życie zarządzenia nie zatwierdzono nowych planów urządzenia lasu, w których społeczeństwo zgłaszałoby chęć powstania „lasów o zwiększonej funkcji społecznej”.

3. *Czy ministerstwo planuje podjęcie dalszych działań w celu ochrony lasów wokół aglomeracji miejskich?*

Na wstępie należy zauważyć, że obecne Kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska przykłada wielką wagę do kwestii lasów szczególnie chronionych. Jak już było wcześniej wskazane, jednym z celów Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest wprowadzenie zmian w sposobie zarządzania zasobami leśnymi w Polsce. Dotyczy to również wzmocnienia działań dotyczących lasów ochronnych, w tym lasów ochronnych wokół aglomeracji miejskich w celu wyjścia naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Jak była mowa, już obecnie na terenie kraju znajdują się lasy uznane za ochronne. Są one tworzone zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1356 z późn. zm.) w drodze decyzji ministra właściwego do spraw środowiska, na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, zaopiniowany przez radę gminy - w odniesieniu do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa lub starosty, po uzgodnieniu z właścicielem lasu i po zasięgnięciu opinii rady gminy, w odniesieniu do pozostałych lasów. Niewątpliwie regulacje dotyczące lasów ochronnych wymagają rozważenia zmian, aby skuteczniej chronić lasy odwiedzane przez społeczeństwo, których to zachowania to społeczeństwo oczekuje. Pożądane może być np. dookreślenie ograniczeń dla gospodarki leśnej związanej z pozyskaniem drewna w tych lasach, jak też ze stosowanymi rębniami. W ocenie Ministra Klimatu i Środowiska w lasach ważnych społecznie dalece ograniczone, a nawet całkowicie eliminowane powinno być stosowanie rębni zupełnych czy wielkoobszarowych (preferowanie nieintensywnych rębni złożonych). Ostateczny kształt nowych rozwiązań normatywnych będzie uwzględniał wyniki dyskusji wszystkich interesariuszy, w szczególności na forum Ogólnopolskiej Narady o Lasach. Powtórzyć należy, że priorytetowym zamierzeniem Ministra Klimatu i Środowiska jest wzmocnienie ochrony lasów wokół aglomeracji miejskich. Dodać należy, że w projektowanej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska propozycji nowelizacji ustawy o lasach związanej z reformą systemu planowania urządzania lasów przewiduje się wzmocnienie roli rad gmin – przez opiniowanie projektów planów urządzania lasu oraz rozpatrywania rocznych sprawozdań nadleśniczych z ich realizacji – co powinno przekładać się na szersze uwzględnienie perspektywy i potrzeb lokalnych społeczności.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów